

**ВІДКРИТА СТУДЕНТСЬКА ОЛІМПІАДА НТУУ «КПІ»
З МАТЕМАТИКИ, 2014 р.**

Перший курс

1. Точки $A_1, \dots, A_n \in \mathbb{R}^2$ мають таку властивість: для кожної точки $B \in \mathbb{R}^2$ серед відстаней BA_i , $i = 1, \dots, n$, є принаймні одна ірраціональна. Яке найменше значення може набувати число n ?

2. Орбітою $\mathcal{O}(\vec{x}, \vec{y})$ векторів $\vec{x}, \vec{y} \in \mathbb{R}^2$ назвемо множину всіх векторів вигляду $\alpha\vec{x} + \beta\vec{y}$, де $\alpha^2 + \beta^2 = 1$. Також назвемо множину $M \subset \mathbb{R}^2$ замкненою відносно орбіт, якщо $\mathcal{O}(\vec{x}, \vec{y}) \subset M$ для будь-яких $\vec{x}, \vec{y} \in M$.

Нехай $\vec{x}_0, \vec{y}_0 \in \mathbb{R}^2$ — два фіксованих вектори. Знайти найменшу замкнену відносно орбіт множину M , яка містить $\vec{x}_0$ та $\vec{y}_0$.

3. Квадратна матриця A порядку n має ранг r . Які значення в залежності від n та r може набувати ранг приєднаної матриці (тобто матриці, складеної з її алгебраїчних доповнень)?

4. Які значення може набувати визначник

$$\begin{vmatrix} S(A) & S(A \cap B) \\ S(A \cap B) & S(B) \end{vmatrix},$$

де A та B — підмножини одиничного круга, а через $S(\cdot)$ позначено площу?

5. Знайти всі неперервні функції двох змінних $(f(x, y), x, y \in \mathbb{R}^2)$, які задовольняють функціональне рівняння

$$f(5x, 5y) + f(4x - 3y, 3x + 4y) = x + y.$$

6. Нехай $f(x) = \frac{x^3+1}{2}$, а

$$f_n(x) = \underbrace{f(f(\dots f(x) \dots))}_{n \text{ разів}}.$$

Знайти область визначення та побудувати графік функції $\lim_{n \rightarrow \infty} f_n(x)$.

7. Нехай $q_1, \dots, q_n$ — фіксовані невід'ємні числа, сума яких дорівнює 1. За яких невід'ємних чисел $p_1, \dots, p_n$, сума яких також дорівнює 1, добуток $\prod_{i=1}^n p_i^{q_i}$ набуває максимального значення?

8. Знайти всі функції $(f(x), x \in \mathbb{R})$, які для всіх $a, b \in \mathbb{R}$, $a < b$, задовольняють співвідношення

$$f\left(\frac{a+b}{2}\right) = \frac{1}{b-a} \int_a^b f(x) dx.$$

9. Довести, що при $x > 0$

$$1 + \sqrt{1+x^2} < xe^{\frac{1}{x}}.$$

**ВІДКРИТА СТУДЕНТСЬКА ОЛІМПІАДА НТУУ «КПІ»
З МАТЕМАТИКИ, 2014 р.**

Старші курси

1. Точки $A_1, \dots, A_n \in \mathbb{R}^d$ мають таку властивість: для кожної точки $B \in \mathbb{R}^d$ серед відстаней BA_i , $i = 1, \dots, n$, є принаймні одна ірраціональна. Яке найменше значення може набувати число n в залежності від d ?

2. Орбітою $\mathcal{O}(\vec{x}, \vec{y})$ векторів $\vec{x}, \vec{y} \in \mathbb{R}^d$ назвемо множину всіх векторів вигляду $\alpha\vec{x} + \beta\vec{y}$, де $\alpha^2 + \beta^2 = 1$. Також назвемо множину $\mathcal{M} \subset \mathbb{R}^d$ замкненою відносно орбіт, якщо $\mathcal{O}(\vec{x}, \vec{y}) \subset \mathcal{M}$ для будь-яких $\vec{x}, \vec{y} \in \mathcal{M}$.

Нехай $\vec{a}_1, \dots, \vec{a}_n \in \mathbb{R}^d$ — n фіксованих векторів. Знайти найменшу замкнену відносно орбіт множину $\mathcal{M}$, яка містить всі ці вектори.

3. Квадратна матриця A порядку n має визначник d і ранг r . Скільки існує таких матриць X , що $(X^*)^* = A$? Тут через X^* позначено матрицю, приєднану до матриці X (тобто складену з її алгебраїчних доповнень).

4. Випадкова величина ξ має математичне сподівання 1 та дисперсію 5. Які значення може набувати ймовірність події $\{\xi = 2\}$?

5. Знайти всі неперервні функції двох змінних $(f(x, y), x, y \in \mathbb{R}^2)$, які задовольняють функціональне рівняння

$$f(5x, 5y) + f(4x - 3y, 3x + 4y) = xy.$$

6. Послідовність додатних чисел $\{a_n, n \in \mathbb{N}\}$ має таку властивість: для будь-якого n має місце нерівність $a_n < a_{n+1} + a_n^2$. Довести, що ряд $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ розбігається.

7. Знайти функції, які визначені на всій дійсній осі та задовольняють диференціальному рівнянню

$$xy'' + (2x + 2)(y' + y + 1) = 0.$$

8. Нехай $p \in [0, 1]$ — фіксоване число, $q = 1 - p$. Визначити всі такі функції $(f(x), x \in \mathbb{R})$, які для всіх $a, b \in \mathbb{R}$, $a < b$, задовольняють співвідношення

$$f(pa + qb) = \frac{1}{b-a} \int_a^b f(x) dx.$$

9. Будемо вважати, що для довільних $z_1, z_2 \in \mathbb{C}$

$$z_1 \leq z_2 \Leftrightarrow \begin{cases} \operatorname{Re} z_1 \leq \operatorname{Re} z_2, \\ \operatorname{Im} z_1 \leq \operatorname{Im} z_2. \end{cases}$$

Функцію $f : \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ будемо називати неспадною, якщо для довільних $z_1, z_2 \in \mathbb{C}$ з $z_1 \leq z_2$ випливає, що $f(z_1) \leq f(z_2)$. Знайти всі диференційовні неспадні функції.